

Ярмолинецька централізована бібліотечна система

Ярмолинецька районна центральна бібліотека

Творчі дороги

П. Махнюка

(до 85-річчя з дня народження)

Ярмолинці, 2014

Обдарований прозаїк, гарячий публіцист, гострий і сміливий поет-сатирик, повний творчої енергії і постійно невдоволений собою за нездійснені творчі плани... Таким він запам'ятався для багатьох своїх земляків, для рідних і близьких, для товаришів по перу, соратників по партії.

*Відлетіли у вирій лелеки за моря в чуже літо далеке,
Вже за хмари пірнули ключі, а за ними дощі, як плачі
За дочасно згасаючим літом, за теплом і добром не нажитим,
За надіями, що не здійснилися, і за щастям, що не судилося.
Повертайте з далека - висока, через зиму, нової доби
.Принесіть нам надію на хліб і на спокій,
Принесіть нам весну без журби.*

Доля Петра Васильовича не обділила труднощами. Народився 15 вересня 1929 року в селі Коритна Ярмолинецького району на Хмельниччині в селянській сім'ї. Його трудова біографія почалася в дитинстві, в буремні роки Великої Вітчизняної. Після звільнення рідного краю від гітлерівських загарбників більше року працював колгоспним їзовим.. Сила і віра в краще майбутнє допомагала хлопчині переносити усі злигодні воєнної пори, самовіддано трудитися. Не даремно в юному віці його було удостоєно медалі «За доблесну працю в Великій Вітчизняній війні 1941-1945 років».

Після закінчення семирічки і Проскурівського педагогічного училища працював вчителем, директором школи, завідуючим відділом культури в колишньому Гвардійському районі. Без відриву від основної трудової діяльності навчається на історико-філологічному

факультеті Кам'янець-Подільського педагогічного інституту, який закінчив в 1957 році.

Саме з цього часу починається його журналістська і партійна робота. Був заступником редактора Чемеровецької районної газети, кореспондентом, відповідальним секретарем обласної газети «Радянське Поділля»; 29 років – в апараті Хмельницького обкому КПУ: інструктором, заступником завідуючого відділом Хмельницького обласного комітету Компартії України. За багаторічну і самовіддану діяльність його було удостоєно орденом «Знак Пошани» та іншими урядовими нагородами.

Вірші та оповідання почав друкувати в районних та обласних газетах у 50-х роках.

На початку дев'яностих років редагував обласну газету «Ветеран». У 1998-2006 роках працював помічником-консультантом народних депутатів України третього і четвертого скликань. Нова і окрема сторінка його життя відкривається в травні 1995-го, коли відновлює свою діяльність газета Хмельницького обкому КПУ «Комуніст Поділля», у якій з моменту виходу в світ першого номеру і до останньої хвилини свого життя працює заступником редактора.

Незважаючи на поважний вік, він 18 років поспіль працює без відпусток. Майже не було такого випуску, а уже вийшло більше 960 номерів, в якому б читачі не знайомились з його публіцистичними і аналітичними статтями, памфлетами, гуморесками, віршами.

Гострі злободенні статті Петра Махнюка регулярно знаходили місце на сторінках всеукраїнських газет «Комуніст», «Киевский вестник», «Рабочая газета», «Новая волна», передруковувались регіональними партійними виданнями і отримували схвальні відгуки широкої громадськості.

На життєвій ниві в нього було ще одне полум'яне покликання, відданість якому, як і публіцистиці, він проніс через роки. Це літературна діяльність. Ще у 80-ті роки у київському видавництві «Радянський письменник» вийшли його перші прозаїчні збірки творів «Веселий кут» і «Хліб на завтра».

В останні роки світ побачили збірки публіцистики «Два літа»(2008), «Незалежний дерибан»(2008), «Тінь кривого дерева»(2007), «Двадцять сходинок вниз»(2011).

Петро Васильович з високою професійною майстерністю чутливо тримав своє перо на пульсі часу, оперативно і пророче відгукувався на події в житті пострадянської України. В його статтях з властивою автору художньо-публіцистичною образністю, тонким гумором і нищівним сарказмом знаходили яскраве відображення нові реалії українського життя, зумовлені руйнівними процесами капіталістичної реставрації.

Червоною ниткою через усю публіцистику П.В.Махнюка проходить думка про те, що в українському суспільстві нарастають глибокі протиріччя і гострі конфлікти - економічні, соціальні, культурні, які можуть бути розв'язані лише з ліквідацією капіталізму й переходом до соціалізму.

Автор акцентує увагу читача на корінному протиріччі капіталістичного ладу - протиріччі між працею і капіталом, між основною масою знедоленого народу й вузькою експлуататорською верхівкою. Від статті до статі П.Махнюк аналізує, на незаперечних цифрах і фактах показує важкі наслідки реставрації капіталізму: масове зубожіння населення на фоні неймовірної корупції, падіння людської моралі та суспільства.

Автор переконливо доводить, що для народних мас дедалі очевиднішою стає антинародна сутність політики змінюючих один одного буржуазних урядів, а також марність роз'єднаних, політично не організованих спроб суспільства протистояти всепожираючій навалі капіталу.

Одна із провідних тем художньо-публіцистичної творчості П.В.Махнюка – вимираючі села. Цій проблемі він присвятив статті, вірші, оповідання, невигадані історії про «маленьких українців», опубліковані в газетах та його книжках.

А 2011 року автор вирішив об'єднати свої твори на цю болючу тему в окрему збірку «Селянський геноцид», щоб показати злочинну антиселянську політику влади і трагедію всього пореформеного села. А колективним героєм виступає рідне село автора на Ярмолинеччині Коритна з його невигаданими персонажами, мудрими і винахідливими дядьками у соціальному нарисі «Над Коритною бабине літо» В книзі йдеться про долі людей у нині пограбованих українських селах, та у рідному селі, про яке автор ніколи не забував і часто відвідував

односельців. Ділився з ними своїми думками, приходив до них і в свята і в будні.

Великою творчою вдачею Петра Васильовича стає повість «Тіні кривого дерева». Всі рядки під пером Петра Васильовича оживають, заряджають відточеною думкою, насичуються злободенністю і кидаються на чесну боротьбу з брехнею, лицемірством, всіма негативами нашої дійсності, Влучні епітети, дотепні порівняння, подільські говірки, якими насичена мова письменника-публіциста, роблять його твори свіжими, зрозумілими людям і незабутніми.

Для Петра Васильовича характерна не тільки власна творча, але й громадянська позиція, яку він не змінював і якій не зраджував впродовж усього свого життєвого шляху.

За багаторічну плідну працю в пресі, його високий професіоналізм, талант партійного журналіста і письменника, невтомного пропагандиста радянського способу життя, Петро Васильович удостоєний звання лауреата премії ЦК Компартії України ім. Ярослава Галана.

Раптова смерть Петра Васильовича за робочим столом стала безмірною втратою для широкого кола громадськості. Пам'ять про нього назавжди залишається в наших серцях, а твори – займуть гідне місце в українській літературі.

Література:

- 1.Махнюк П. Над Коритною бабине літо: нарис// Вперед. – 2009. – 6 березня.
- 2.Москаленко В. І проза, і поезія// Вперед. – 2009. – 16 жовтня.
- 3.Гриб М. У Коритні «Бабине літо»// Вперед. – 2009. – 30 жовтня.
- 4.Нова поетична збірка П. Махнюка// Комуніст Поділля. – 2011. – 17 березня.
- 5.Махнюк П. Хто боїться Шевченка?// Комуніст Поділля. – 2011. – 17 березня.
- 6.Махнюк П. Останній: вірш// Подільські вісті. – 2012. – 24 липня.

*Укладач: Москаленко В. М.
Відповідальна за випуск: Гриб М. А.*